

Om Kåröd soch Kåröd fritidshusområde

Solveig föddes 1933 och redan året innan köpte Solveigs far Knut, Videlund på Stillingsön. Det kom att bli Solveigs sommarparadis till efter Knuts död 1988, då Videlund såldes. Se Solveig min hustru.

Men redan 1964 var det dags att tillsammans med Bengt skaffa ett eget sommarparadis näst intill på Kåröd. Denna fastighet Kåröd 1:127 överläts som gåva till barnen, Lena, Olle, Magnus och Gustav 1989. Samtidigt tecknades ett nyttjandeavtal, som gör att vi har tillgång till fastigheten utan förbehåll tills vårt frånfälle.

Om Kåröd

Källa till dessa historiska data är en historik över fritidshusområdets första 50 år av Bengt Engevall, "Kåröd vid Stillingsön på Orust", 2008.

Gårdarnas historia

Den Bildtska perioden:

År 1635 kom släkten Bildt, ursprungligen en dansk adelssläkt, in på Kåröd genom att överste Daniel Knutsson Bildt på Morlanda säteri bytte till sig mark från Sven Eriksson, Kåröd. Hans son Daniel löste ut alla delägare i Kåröd och underlydande gårdar, ett tjugotal, och gjorde Kåröd till ett mäktigt säteri. Därefter följer ett flertal ägare bl. a. Mauritz Lillie (jmf Lillies väg i Lerum).

Kåröd förlorade sina säterirättigheter då Karl XI genomförde sin reduktion under slutet av 1600-talet. Ytterligare ur ätten Bildt innehade det gamla säteriet till 1812, då ännu en Daniel Bildt, sergeant vid Bohusläns dragoner dog 1812.

Allmag, som också tillhört Morlanda säteri, kom år 1635 att ligga under Kåröds säteri. D. v. s. det år då ätten Bildt skapade Kåröds säteri.

Perioden efter släkten Bildt:

Tiden innan 1810 var det inte tillåtet för vanliga bönder att köa "ypperligt frälse" d. v. s. adliga sätesgårdar. År 1810 fick bönder lagfart på pantsatta adelsgårdar.

Kåröd köptes och fördelades mellan sex långivare. Nils Rasmusson var en av dem. Han övertog säteriet och flyttade in med hustrun 1785. De säljer sin andel av gården till sönerna 1818. Vid denna tid bodde många familjer i säteriets huvudbyggnad och flygel. Från 1832 tillkom ett antal byggnader. En orsak var att det s. k. Laga skiftet hade genomförts. Bl. a. Byggdes Svartnäs år 1836 och Ögården år 1849. Berndt Nilsson byggde sitt hus och ladugård omkring år 1840 på den plats där 1:97 idag ligger. Sonen Hans Bernzon (1845 – 1930) uppförde ett eget hus, idag 1:98, strax intill säteritomten. Detta, 1:115, ägdes sedermera av Torsten, gift med Sigrid och sonen Stig, gift med Barbro.

Abrahamsson 115, (död 2017) och Gerd Olsson 1:262.

Av själva säteriets huvudbyggnad finns idag endast kvar en kulle strax norr om 1:26:s uthus.

Kåröd fritidshusområde

Torsten Abrahamsson (1:115) var tillsammans med Magnus Olsson i granngården (1:26) var de som inköpte och exploaterade 1:98, som blev Kårödkiles fritidshusområde 1959. Till exploateringsområdet lades också

Del av mark inom 1:33 tillhörig Torsten A, samt en del av mark inom 1:42 som ägdes av Torsten Torstenssons dödsbo, Eva Torstensson och Gustav Torstensson med var sin tredjedel. Exploatörerna blev fem till antalet.

Kontakter togs med kommunen och Lantmäteriet och planer utarbetades för exploateringen. I slutet av år 1963 upprättades och fastställdes ett förslag till byggnadsplan med tomtindelning. Den 11 oktober 1967 fastställde Länsstyrelsen detaljplanen.

Innan detaljplanen var fastställd såldes ett mindre antal tomter och byggnation inleddes. Däribland våra två tomter 1:127 och 1:128 år 1964.

Kåröd 1:127 bebyggdes 1965 med ett fritidshus från Partillehus. Till och ombyggnad har skett under åren 2003 – 2006.

Ur boken: Stillingsön – en pygmé bland badorter. Christina Andersson, 2009.

-En badorts tillblivelse och liv i ord och bild 1865 – 1968.

Kapitlet. Kåröds säteri:

"På Orusts östra kust i Myckleby socken låg det forna säteriet Kåröd. Säteriet, som har anor sedan 1500-talet, tillhörde under 1600- och 1700-talen huvudsakligen ätten Bildt, som förfogade över mycket stora markegendomar i Bohuslän.

Stillingsön var från början allmanning under Kåröds säteri, vilket finns dokumenterat i Biskop Jens Nilssons visitatsböcker 1574-1597. Under århundraden har här legat ett antal torp och backstugor. Stillingsön omnämnes redan 1688 som torpställe. Enligt mantalslängden 1792 bodde här då tre familjer. Under 1700- och 1800-talen bedrevs silsalteri, trankokeri och allmän varvsverksamhet kring viken.

Säteriet gick ur släkten Bildt 1773. Efter ytterligare ett ägarbyte tvingades den nye ägaren att 1783 förpanta gården till sex bönder för 40 000 daler eller 6 666 riksdaler och 32 skillingar specie. Lånetiden sattes till nittio år men av villkoren att döma står det klart att ägaren aldrig hade för avsikt att återlösa gården.

En av de sex var Nils Rasmusson (1753-1825) från Stala socken på södra Orust. Nils Rasmusson var farfars far till Malte Bernzon, som sedermera utvecklade badortsrörelsen under 1900-talets första hälft.

Enligt en köpehandling daterad den 12 september 1818 sålde Nils Rasmusson sin del av gården, 5/16 m till två av sönerna, Berndt och Olof, 5/32 mantal till vardera.

1832 genomfördes laga skifte på Kåröd. De splittrade ägardelarna fördes nu ihop tillsammans till fastighetsbildningar där ägaren förutsattes bosätta sig inom de egna ägor. Berndt Nilsson tillskiftades den norra delen vilken bl. a. innefattade områdena kring Stillingsövik, Kårödkile och gamla Djurhagen. Djurhagen löper i form av en bergknalle längs Kårödkilevikens västra sida och gränsar mot området där Kåröd by och säteri låg. Den yngre brodern Olof tillskiftades den södra delen och flyttade ut från säteriet till Ögården.

Berndt Nilsson var när han övertog sin gårdsdel 29 år gammal, gift och hade tre barn. I äktenskapet föddes 10 barn.

Han utvecklade sitt jordbruk och ansågs som en skicklig lantbrukare. På sin nya boplatz byggde han manbyggnad, lafugård, spannmålsbod, visthus, bryggghus, vedbod och anlade trädgård. Också nere vid Stillingsön byggde han –Sjövik och ett boningshus för sommargäster (Affären I). Han var även involverad i byggandet av ångbåtsbryggan. Han utökade sina domäner och förvärvade ytterligare andelar av den gamla säterimarken- 1850 ägde han 13/32 mantalsdelar av gamla säteriet Kåröd vilket innebar nästan hälften av det forna säteriet."